

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

ПРОФ. ДН ДИМИТЪР ВЕСЕЛИНОВ

ПИСМЕН ИЗПИТ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

**ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА IV ПКС
(КОНСПЕКТ)**

I. ТЕМИ:

1. Компютърните образователни технологии в обучението по професионална подготовка (методически вариант на компютърна образователна технология за конкретно учебно съдържание от предмет по професионална подготовка /по избор/).
2. Проектно-базирано обучение по професионална подготовка (представяне на вариант на проектно базирано обучение /учебен предмет по избор).
3. Компетентностният подход в обучението по професионална подготовка (методически вариант за формиране на „твърди“ и „меки“ умения по теория и практика на професията).
4. Извънкласните форми на обучение като форма за «отворено» образование по професионална подготовка (методически вариант на приложение на извънкласна форма за конкретно учебно съдържание /по избор/).
5. Предприемачеството като ключова компетентност в професионалното образование и обучение (методически вариант за формиране и развитие на предприемачески компетентности).
6. Семинарът в обучението по професионална подготовка (методически вариант на реализация на семинар за конкретно учебно съдържание /по избор/).
7. Самостоятелната работа в обучението по професионална подготовка (методически вариант на реализация на самостоятелна работа за конкретно учебно съдържание /по избор/).

8. Интерактивни методи за обучение (ситуационни, дискуссионни и опитни (емпирични) в обучението по професионална подготовка (методически вариант на реализация на интерактивни методи за една от групите /по избор/).
9. Портфолио на ученика като ефективен инструмент за оценка и самооценка на неговите професионални компетентности (представяне на вариант на портфолио на ученик)
10. Съвременни модели в конструктивисткия дизайн на обучение и тяхното приложение по професионална подготовка (методически вариант на реализация на модел по избор за конкретно учебно съдържание /по избор/).

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Изпитът за четвърта професионално-квалификационна степен е писмен и анонимен с продължителност 5 астрономически часа. Кандидатите трябва да покажат своите умения за научно-педагогическа интерпретация на проблеми, свързани с конкретната професионална област, в която работи кандидатът. Въпросите от конспекта имат теоретична и практическа част. В теоретичната част кандидатите представят темата в теоретичен план, а в практическата - методически вариант на реализация на теоретичната част за конкретно учебно съдържание /по избор/. Темата за писмения изпит се изтегля на лотариен принцип.

По време на изпита комисията по провеждане на изпита при необходимост може да предостави на кандидата: учебник, учебно помагало, информативен, инструктивен текст, картина, схема и други. Писмената работа се оценява от изпитната комисия с точност до 0,50 с мотивирана оценка и подписи на всички от комисията.

Изпитът се счита за успешно положен, ако кандидатът е получил оценка най-малко много добър 4,50 (чл. 59, т. 3 от Наредба 15/22.юли 2019 г.). Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане. Преразглеждане на писмената работа се допуска само в случаите на установена от комисията техническа грешка.

Забележка: Конспектът и обяснителните бележки към него са в съответствие с Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти Обн. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г.

III. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- Андреев, М. (1996). Процесът на обучението. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, ISBN 954-07-0638-6
- Асенова А., К. Йотовска. (2011). Ключовите компетенции на учителя по биология в контекста на електронното обучение, София: Изд. Д. Убенова,, стр. 73-78.
- Атанасова, Г. Използване на ситуационни методи в обучението по География и икономика [4307_doklad_G_Atanasova_6.pdf \(tu-sofia.bg\)](#)
- Вуцова, А.,Е. Митов (2016). Предприемачески умения. сп. Професионално образование, 3, София: МОН АЗ.БУКИ, с. 215-230. ISSN 1314-555X (Print), ISSN 0205-1834 (Online).

- Господинова, Ц. (2016). Видове интерактивни методи, В: Годишник, Том 2, Нов български университет ISSN 1313-7875
- Господинов, Д. (2011). Компетентностите и управлението на човешките ресурси в училище. В: Годишник на СУ „Св. Климент Охридски” ПФ том104.
- Димова, Д. (2013). Съвременни модели в конструктивисткия дизайн на обучение. сп. Професионално образование, 1, София: МОМН, АЗ-БУКИ, с. 2437, ISSN 1314-555X
- Евлогиева, Е. (2013). Използване на „Метода на проектите“ в обучението на студенти. сп. Професионално образование, 5, София: МОМН АЗ.БУКИ, с. 427-433. ISSN 1314-555X (Print), ISSN 0205-1834 (Online). Европейска квалификационна рамка. Люксембург, 2009. Служба за официални публикации на европейските общности. Европейска референтна рамка. Ключови компетентности. МОМН, С., 2007. Европейска рамка за предприемачески умения (Entre Comp).
- Иванова, В, Й. Илиева, Р. Петрова (2014). Компетентност и компетенции в Европейската квалификационна рамка, проект на ШУ „Епископ Константин Преславски“, проект по НИС, РД-08-235/13.03.2014 г. МАТТЕХ 2014 Том 1, Раздел Дидактични технологии в обучението, с.238-241.
- Иванова, В, Й. Илиева, Р. Петрова (2014). Овладяване на ключови компетенции – цел на образованието през 21 век. проект на ШУ „Епископ Константин Преславски“, проект по НИС, РД-08-235/13.03.2014 г. МАТТЕХ 2014 Том 1, Раздел Дидактични технологии в обучението, с.242-248.
- Йотовска К., А. Асенова. (2012). Приложение на електронното портфолио за мониторинг на постиженията на бъдещи учители по биология. - В: Четвърта национална конференция с международно участие по електронно обучение във висшето образование, Свищов, България, с. 375-382
- Йотовска К., А. Асенова, Вълкова, Ц. (2013) Професионалното портфолиоинструмент за развитие на преподавателите чрез рефлексия върху собствената му дейност. – В: Юбилейна научна конференция, ДЕО-ИЧС, с.640-651
- Калпачка, Г. (2012). Компютърните образователни технологии в лабораторните упражнения по Физика. Химия, 5, 700-707.
- Качармазов, Н. (2012). Компютърната симулация като способ за усвояване на базови знания по дисциплината „Маркетинг“ в професионалните гимназии с икономически профил. сп. Професионално образование, 5, София: МОМН, АЗБУКИ, с. 440-462, ISSN 1314-555X
- Костова, З. (1999). Как да учим успешно - иновации в обучението. София: издателство Педагог.
- Костова, З. (2000). Иновации в обучението. Как да създадем нагласа на учене? София: Педагог б.
- Павлов, Д. & Ст. Ташева (2000). Иновации в технологиите на обучение при професионалната подготовка. София.
- Павлов, Д. (1998). Информационните технологии като фактор за ново университетско образование. В: Образованието днес-образование за утре. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 167-173, ISBN 954-07-1344-7
- Петров, П. (1992), Дидактика, Университетско издателство София: „Св.

Климент Охридски“.

Пиперков, И. (1998). Предизвикателството мултимедия-ниво на образователните технологии. В: Образованието днес-образование за утре. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 236-243, ISBN 954-07-1344-7

Радев, П. (2007). Педагогика. Пловдив: Хермес.

Радев, П. (2010). Формиране на критично мислене в обучението. Педагогика, 5, 72-84.

Радева, Е.(2014). Модел на ученическо портфолио. В: Научни трудове на Русенския университет, 2014, том 53, серия 11, 98-101.

Стоянова, К., М. Легурска. (2011). Практическите задания като средство за развитие на професионално-личностните качества в учениците –В: Педагогическата среда в университета като пространство за професионалнолично развитие на бъдещия специалист, том втори, Асоциация на професорите от славянските страни /АПСС/, Габрово: „ЕКС – ПРЕС“, с. 487-492, ISBN 978-954-490-245-2.

Темпъл, Ч., К., Мередит & Дж. Стийл (2001). Как учим? Изложение на основните принципи. София: Издателство ЕТО.

Христова, И (2004). Компютърната презентация и изложението на урока – В: „Диференцираният подход в образованието“, София: СУ „Св. Климент Охридски“ – ДИУУ, с. 124-129, ISBN 954-9536-94-7.

Чавдарова-Костова, С., В. Делибалтова, Б. Господинов, Педагогика (трето преработено издание), София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

Abdullah, Mardziah Hayati. (1999). Problem-Based Learning in Language Instruction: A Constructivist Model. ERIC Digest.

Cerbin, B. A (2007). Learning-centered course portfolio for educational psychology.- Electronic Portfolios& Students. Teachers and Life Long Learners– <http://eduscapes.com/tap/topic82.html> 33. Gagnon, G. W & Jr. M. Collay (2005). Constructivist Learning Design

Lankard, Bettina A. (1995). New Ways of Learning in The Workplace ERIC Digest.

Naylor, Michele. (1997). Work- Based Learning. ERIC Digest.

Подходящи интернет източници по темите от конспекта

<https://priobshti.se/article/strategii-v-pomosht-na-prepodavaneto/kakvo-predstavlyavaproektno-baziranoto-obuchenie>

https://theeducationvision.blogspot.com/2014/06/blog-post_2761.html

https://www.schooleducationgateway.eu/bg/pub/latest/practices/key_competences_for_21st_centu.htm

<http://www.pght-zelinskij.com/wpcontent/uploads/2020/03/%D0%9F%D0%91%D0%9E-1.pdf>

https://download.pomagalo.com/502023/izvynklasni+formi+na+obuchenie/?affidr=1&gclid=CjwKCAiA-9uNBhBTEiwAN3IINPR0640GKfQa9v3uE0IBN9c1CXZj_UGwIDV4kjNnoacTfAOFyjN2BoCg7UQAvD_BwE

<https://diuu.bg/emag/5082/4/>

<https://www.slideshare.net/liddl/ss-16499786>

<https://www.docme.su/doc/501247/portfolio-na-uchenika>

<http://gallery.carnegiefoundation.org/collection/castlhc/bcerbin/Resources/Course>

<http://www.prainbow.com/cld/cldp.html>

https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-efq/files/broch_bg.pdf

<http://etnika.eu/%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82-%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE>

http://edu2030.bg/wpcontent/uploads/2019/06/key_competences_monitoring_report_2019.pdf

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1317&langId=bg>

https://azbuki.bg/wpcontent/uploads/2016/06/azbuki.bg_dmdocuments_Vocational_Education_03_16_Albenavutsova_EmilMitov.pdf

<https://viacivic.org/2013/04/15/entrepreneurship/>

<https://priobshti.se/article/strategii-v-pomosht-na-prepodavaneto/kakvo-predstavlyavaproektno-baziranoto-obuchenie>

<https://www.edutopia.org/profile/heather-wolpert-gawron>

https://1su-tg.com/files/inovativno/210640_-%D0%B1%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BE%20%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5.pdf

<https://diuu.bg/emag/9029/>

Издания на ДИУУ:

Диалогът в образованието - съвременност и перспективи. Съставители: Димитър Веселинов, Петър Петров, М. Тотоманова. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2021.

Съвременният учител и предизвикателствата на информационното общество, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020

- Квалификацията на учителите в Департамента за информация и усъвършенстване на учители, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020
- Взаимодействието между средно и висше образование като фактор за повишаване качеството на образованието, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2019.
- Съвременни педагогически технологии в образованието, съставители: Росица Пенкова, Катя Стоянова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2018
- Модернизация на образованието, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2017
- Съвременното училище и квалификацията на учителите, съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2016
- Учителят и модернизирването на образованието – национални и европейски практики съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2015
- Традиции и иновации в образованието, съставители: Даниела Миткова, Николина Цветкова
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2014
- 60 години Департамент за информация и усъвършенстване на учители, съставители: Росица Пенкова, Захари Захариев, Даниела Миткова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2013.
- Учителят: призвание, компетентност, признание, София, ДИУУ 2011

Списания:

Електронно списание на ДИУУ "i-Продължаващо образование", ISSN: 1312-899X,
<https://diuu.bg/emag/>